

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Kanunlar Genel Müdürlüğü

7/9914
610:50

Sayı : B.03.0.KGM.0.00.00.05/2012-610.01-550/4023/8885
Konu : Yazılı soru önergesi

11. / 03 / 2013

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

- İlgi: a) Kanunlar ve Kararlar Başkanlığı ifadeli, 02/10/2012 tarihli ve A.01.0.KKB.
0.10.00.00-86735 sayılı yazı,
b) 17/10/2012 tarihli ve 3370/7563 sayılı yazı.

İlgi (a) yazınız ekinde alınan, Van Milletvekili Özdal Üçer tarafından Bakanlığımıza yöneltilip yazılı olarak cevaplandırılması istenilen 7/9914 Esas Nolu soru önergesine ilişkin cevaba esas teşkil edecek bilgilerin derlenebilmesi için ilgi (b) yazımızla ek süre istenilmiş olup, Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün 99. maddesi uyarınca hazırlanan cevap örneği iki nüsha halinde ilişikte sunulmuştur.

Bilgilerinize arz ederim.

Sadullah ERGİN
Bakan

EK:

Soru önergesi cevabı (2 adet)

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Kanunlar Genel Müdürlüğü

Sayı : B.03.0.KGM.0.00.00.05/2012-610.01-550/4446/9731

Konu : Yazılı soru önergesi

11 / 03 / 2013

Sayın Özdal ÜÇER
Van Milletvekili
TBMM

Bakanlığımıza yöneltilip yazılı olarak cevaplandırılması istenilen 7/9914 Esas Nolu soru önergesinin cevabı aşağıda sunulmuştur.

I- Avrupa Birliğine katılım sürecinde, Ülkemizde “işkenceye karşı sıfır tolerans” politikasını hayata geçirerek işkencenin önlenmesi ve bu yöndeki iddiaların ortadan kaldırılması, kişilere karşı kötü muamele vakalarının yaşanmaması ve bu tür şikâyet sebeplerinin ortadan kaldırılması için mevzuatımızda köklü değişiklikler yapılmış, bu yöndeki tüm denetim ve yargı mekanizmaları oluşturulmuştur.

II- Ceza ve güvenlik tedbirlerinin infazına ilişkin mevzuat hükümleri, tüm ceza infaz kurumlarımızda, hükümlülerin ırk, dil, din, mezhep, milliyet, renk, cinsiyet, doğum, felsefî inanç, millî veya sosyal köken ve siyasî veya diğer fikir yahut düşünceleri ile ekonomik güçleri ve diğer toplumsal konumları yönünden ayırım yapılmaksızın ve hiçbir kimseye ayrıcalık tanınmaksızın uygulanmaktadır. Bu çerçevede;

1- Yargı denetimi kapsamında, ceza infaz kurumları, 4675 sayılı İnfaz Hâkimliği Kanunu ile oluşturulan infaz hâkimleri tarafından denetlenmektedir. Hükümlü ve tutuklular, cezanın infazına veya kurumdaki yaşam koşullarına ilişkin şikâyetleri nedeniyle infaz hâkimine şikâyet başvurusunda bulunabilmekte, infaz hâkiminin kararına karşı da ağır ceza mahkemesine itiraz edebilmektedir. Bu şekilde, kurumların bütün işlem ve faaliyetleri yargı denetiminden geçirilebilmektedir.

2- İdarî denetim kapsamında, ceza infaz kurumları, Adalet Bakanlığı müfettişleri ile Ceza ve Tevkifevleri Genel Müdürlüğü hâkim ve kontrolörleri tarafından denetlenmektedir.

3- Sivil toplum kuruluşlarının denetimi kapsamında, 4681 sayılı Ceza İnfaz Kurumları ve Tutukevleri İzleme Kurulları Kanunu hükümleri gereğince oluşturulan ve kurulduğu ağır ceza merkezinin yargı çevresinde faaliyet gösteren izleme kurulları, hâkim ve Cumhuriyet savcılarının oluşan adlî yargı adalet komisyonlarınca oybirliğiyle seçilen sivil kişilerden oluşmaktadır. Bunlar da, kendi içlerinden bir üyeyi başkan olarak seçmektedirler. Anılan kurullar, 4681 sayılı Kanunun 7. maddesi gereğince, iki ayda en az bir kez kuruma giderek denetim faaliyetinde bulunmak zorundadırlar. İzleme kurulları, hazırlamış oldukları raporları Cumhuriyet başsavcılığına, Bakanlığımıza, Türkiye Büyük Millet Meclisi İnsan Haklarını İnceleme Komisyonu Başkanlığına ve görev alanına giren bir şikâyet söz konusu ise infaz hâkimliğine göndermektedirler. Sivil toplum denetimi kapsamında, Başbakanlık İnsan Hakları Başkanlığınca il ve ilçelerde sivil toplum temsilcilerinden oluşturulan il ve ilçe insan hakları kurulları da ceza infaz kurumlarını ziyaret edebilmektedirler.

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Kanunlar Genel Müdürlüğü

4- Parlamento denetimi kapsamında, Türkiye Büyük Millet Meclisi İnsan Haklarını İnceleme Komisyonu ya da araştırma komisyonlarının başkan ve üyeleri ceza infaz kurumlarını ziyaret ederek araştırma ve denetleme faaliyetlerinde bulunabilmektedirler.

5- Uluslararası denetim kapsamında, ceza infaz kurumları, Avrupa İşkencenin Önlenmesi Sözleşmesi gereğince Avrupa İşkenceyi Önleme Komitesi tarafından denetlenmesinin yanı sıra, Avrupa Konseyi İnsan Hakları Komiserliği ve Birleşmiş Milletler Keyfi Tutuklamalar Çalışma Grubu tarafından da denetlenmektedir.

Ayrıca, Birleşmiş Milletler İşkenceye Karşı Sözleşmeye Ek İhtiyari Protokolün (OPCAT) onay süreci 27/09/2011 tarihi itibarıyla tamamlanmış ve Ek Protokol 27/10/2011 tarihinde Ülkemiz bakımından yürürlüğe girmiştir. Bilindiği üzere, Ek Protokol çerçevesinde kişilerin özgürlüklerinden yoksun bırakıldığı gözaltı merkezleri ve ceza infaz kurumlarına Ek Protokolde belirtilen denetleme organınca ziyaretler düzenlenebilecektir.

Ceza infaz kurumları, yukarıda belirtilen hem ulusal hem de uluslararası bağımsız kuruluşlar tarafından periyodik aralıklarla haberli ve habersiz olarak ziyaret edilmekte, hükümlü ve tutukluların sağlık ve yaşam koşulları, iç güvenlik, sevk ve nakil işlemleri ile ilgili aksaklık ve eksiklikler yetkili mercilere bildirilmektedir. Hükümlü ve tutuklular tarafından gerek doğrudan gerekse sivil toplum örgütleri, resmî ya da özel insan hakları kuruluşları tarafından yapılan başvurular titizlikle incelenmekte, adlî ve idarî yönden yapılan soruşturmalar sonucunda kusur ve ihmali olan görevliler hakkında yasal gereğine titizlikle tevessül edilmektedir.

III- Türk ceza mevzuatında "siyasi suç", "siyasi suçlu" ve tutsak kavramı bulunmamaktadır. 3713 sayılı Terörle Mücadele Kanununun 2. maddesinde terör suçlusu, 3. maddesinde ise terör suçları tanımlanmıştır.

"Siyasi suçlu" şeklinde nitelendirilen tutuklu ve hükümlülerin büyük çoğunluğunun terör suçlarından dolayı ceza infaz kurumlarımızda kaldığı, mevzuatta yer almayan bir kavrama dayalı istatistik veri bulunmadığı;

Bununla birlikte, ceza infaz kurumlarında bulunurken hayatını kaybeden hükümlü ve tutuklu sayısının; 2000 yılında 193, 2001 yılında 158, 2002 yılında 89, 2003 yılında 163, 2004 yılında 54, 2005 yılında 59, 2006 yılında 157, 2007 yılında 176, 2008 yılında 211, 2009 yılında 196, 2010 yılında 252, 2011 yılında 268, 2012 yılında 02/11/2012 tarihi itibarıyla 190 olduğu,

Bakanlığımız kayıtlarından anlaşılmıştır.

IV- Bolu ve Şanlıurfa Cumhuriyet Başsavcılıklarıyla yapılan yazışmalara verilen cevaplar ve temin edilen bilgi ve belgelerden;

A- Şanlıurfa E Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumunda bulunan hükümlü ve tutukluların, Bakanlığımız nakil emrine istinaden 20/07/2012 tarihinde Bolu T Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumu tarafından kabul edildiği; Kuruma kabülleri esnasında kötü muameleye maruz kaldıklarına ilişkin şikayetleriyle ilgili olarak Bolu Cumhuriyet Başsavcılığı tarafından soruşturma yapıldığı ve görevliler hakkında kovuşturmaya yer olmadığına karar verildiği; nakil esnasındaki şikayetlerle ilgili olarak Şanlıurfa Cumhuriyet Başsavcılığı tarafından başlatılan 2012/19967 numaralı hazırlık soruşturmasının ise halen derdest olduğu;

B- 5275 sayılı Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Kanunun 40. maddesinin ikinci fıkrasının (g) bendi uyarınca, açlık grevi yapma eyleminin disiplin cezasını

T.C.
ADALET BAKANLIğI
Kanunlar Genel M¼d¼rl¼đ¼

gerektirdiği, bu nedenle ilgililer hakkında disiplin soruşturması başlatıldığı ve sonuçlandırıldığı; disiplin cezalarına karşı yapılan şikayetlerin infaz hkimliği tarafından değerlendirildiği ve reddedildiği; Bolu T Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumu M¼d¼rl¼đ¼n¼n 12/10/2012 tarihli yazısıyla da Kurumda halen açlık grevine giden h¼k¼ml¼ ya da tutuklu bulunmadığının bildirildiği,

Anlaşılmıştır.

Bilgilerinize sunulur.

Sadullah ERGİN
Bakan